

Šaljivi monolozi

Marco Fogliani

MARCO FOGLIANI

Šaljivi monolozi

Tranlated by Tomić Aleksandra

©2024 Marco Fogliani

Table of Contents

Šaljivi monolozi

ČUVENI PSIHOLOG (ZAGONETKA)

TAJNOJ LJUBAVNICI(PISMO-ZAGONETKA JEDNOG STARCA)

PUCAJ IZ TOPA!(KRATKA PRIČA JEDNOG TOBDŽIJE)

MAJKA SVIH BITAKA

NAUČILA SAM DA LETIM

DRAGO MI JE: JA SAM KOMESAR ZGAMON

SAN LETNJE NOĆI

NOVI SVET

ZRNO ŽUTOG PIRINČA

PISMO DEDA MRAZU

VEOMA SPECIJALNI AGENTI

UBEDIO SI ME!

OD NAŠEG SPECIJALNOG DOPISNIKA

prijateljice ZA DOPISIVANJE

ROĐENDANSKI POKLON

ČUVENI PSIHOLOG (ZAGONETKA)

Dovoljno mi je da vas čujem kako se približavate vratima da bih razumeo vaš karakter i raspoloženje. Užurbani, uznemireni; ili opušteniji, ali možda zamišljeni i udubljeni u razmišljanja. Svi vi - muškarci, žene, deca - nosite sa sobom neku ružnu tajnu koju ne možete da ispričate, ili je barem to ono u šta verujete.

I razumem da to što nosite sami taj teret, tu mrlju, usudio bih se da kažem - taj zadatak, može da bude veoma opasno za nekog od vas.

Ali, ne plašite se. Slobodno dođite kod mene i udobno se smestite (uglavnom ljudi više vole da sede, moram priznati). Ja umem da vas razumem, da prihvatim i podelim vaše ispade i napore, uz najveću diskreciju i poverenje. Ako se malo raspitate, svi će vam reći da od mene odlaze rasterećeni, zadovoljni, osnaženi, neko više, neko manje, i svakako kad odlaze, osećaju se bolje nego kad su dolazili.

A koliko sam vam samo na raspolaganju: dočekujem i primam individualno bilo koga, bez predrasuda; ne morate čak ni da zakažete, dostupan sam dvadeset četiri sata dnevno. A ako ponekad zateknete moja vrata zatvorena, to je zato što sam već zauzet, nemojte biti previše nestrpljivi i budite ljubazni da mirno sačekate svoj red a da ne uznemiravate onog ko je na senasi.

Da li primam kreditne kartice ili papirni novac? Mene, u stvari, ni ne plaćaju! Ali, ako vi baš imate tu potrebu, da, prihvatam sve vrste papira, pa i papirni novac. A najviše toalet papir!

(U potpisu: toalet)

TAJNOJ LJUBAVNICI (PISMO- ZAGONETKA JEDNOG STARCA)

Želeo bih da se sretnem sa tobom jedne ledene zimske noći, kada hladnoća koja ledi kosti čak i one najmlađe i najsnažnije sprečava da izađu iz kuće, a ja u krevetu pod mekim i toplim pokrivačem uživam kao kralj; u onim trenucima kada ne razmišljam ni o čemu, a ipak sam, ko zna zbog čega, srećan, ispunjen, zadovoljan životom; ili u trenucima u kojima bih čak mogao rasejano da zamišljam da sam još uvek pravi muškarac umesto starac; da mogu da trčim dok jedva da i hodam; da mogu da volim dok se jedva i o sebi brinem.

Tada bih pozeleo da te, u toplini kreveta, grlim, čvrsto ali nežno, i da te nikada ne pustim, dok smo spokojno sjedinjeni i nerazdvojni.

Ja sam ovde, spreman sam, čekam te; ali, dođi u pravom trenutku, nemoj da zvoniš i da praviš buku, a pre svega nemoj da zaboraviš da pre toga odradiš sve što treba, prateći tačan redosled svojih sastanaka: ionako nisam ljubomoran, niti me pogađa tvoje neverstvo.

A nemojte biti ljubomorni ni vi, dragi prijatelji i članovi porodice: ne izdajem vas. To je prolazna avantura u koju se, pre ili kasnije, svi upuštamo u nekim godinama, slabost života u starosti, sastanak na koji ćete, pre ili kasnije, doći i vi koji biste da me čak i sada okrivite. Samo će vas moje telo izdati dok vas moj duh nikada neće napustiti. I obećavam vam da ćemo se uskoro svi ponovo videti: to je samo pitanje dana, ... meseci, ... godina: neko će pre, neko kasnije.

PUCAJ IZ TOPA! (KRATKA PRIČA JEDNOG TOBDŽIJE)

“Ispaljivanje iz topa. Ciljaj. Pali!”

Mali Filipo je bio veoma koncentrisan na ono što radi.

Njegova mama, koja je stajala tu blizu, bila je prilično napeta; radnja se, na kraju, završila uspešno.

“Odlično, Filipo. Tako se to radi. Sada si, kao veliki, naučio kako da piškiš sam, a da ne piškiš van wc šolje.”

“Ispaljivanje iz topa. Ciljaj. Pali!”

Mladi Filipo je bio veoma koncentrisan dok je izgovarao ove reči, veoma svestan onog što upravo radi.

Potom se čuo očekivani prasak i izveštaj kaplara: “Meta je pogođena, kapetane.”

“Ispaljivanje iz topa. Ciljaj. Pali!”

Filipo je bio euforičan i srećan dok je izgovarao ove reči. Tako se osećala i njegova devojka, koja nije mogla da se uzdrži od smeha. Njih dvoje su se, ležeći praktično goli pod čaršavom, veoma čvrsto grlili.

“Koliko si blesav. Ne uspevaš da ne lupáš gluposti čak ni dok vodimo ljubav.”

MAJKA SVIH BITAKA

Tog popodneva, po povratku kući, prizor koji me je dočekaio bio je neopisiv i zaista impresivan.

Tela mrtvih vojnika ležala su razbacana, nagomilana bez nekog reda jedno na drugo. Bilo ih je raznih: većina u maskiranim borbenim uniformama, još uvek sa oružjem u ruci, ali i nekih u elegantnijim i svečanijim uniformama, ne bih znao tačno da kažem kojim su milicijama ili nacijama pripadale. Jedan tubač, crnac, koji je trubu još uvek čvrsto držao u rukama, vitez koji se još uvek drži za svog oborenog konja. Moglo bi se reći da ih je pogodio snažni vihor, iznenadni i nepredvidivi ciklon koji ih je zatekao nespremne. A bilo je tu još i razbacanih delova svega i svačegda: lonaca i tiganja, kišobrana i odeće, novina i časopisa i ko zna čega sve još. Nekoliko automobila na najnezamislivijim i najneprirodnijim mestima. Jedan od njih, prevrnut, sa točkovima u pokretu i uključenim motorom: njegovo brujanje bio je jedini znak života u toj tako neprirodnoj tišini. Malo dalje, dijagonalno, učinilo mi se da vidim napuštena vatrogasna kola.

Kretao sam se polako i pažljivo, gledajući gde gazim. Ali odjednom, na moj užas, iskoči ispred mene onaj šarmantni ružičasti šeširić, jedinstvenog i nepogrešivog oblika koji sam dobro poznao jer sam ga video u bezbroj navrata, koji je uvek imala na sebi mala Đudita, možda najdraža prijateljica moje ćerke. Da, moja ćerka. Iznenadna, munjevita i mučna misao me je spopala: gde je sada moja draga i slatka ćerkica? Je l' je dobro i na sigurnom? Sa kim?

'Eliza! Eliza!', viknuh više puta, strepeći. Niko nije odgovarao; u tom trenutku sam se bojao onog najgoreg.

Onda sam, očajan, pretražio i ostale delove kuće: opet ništa. A onda se setih. Jutros je Eliza ostala kod kuće sa bakom, dekom i onim svojim živahnim drugarom. Sad su verovatno kod tetke, pomislih: sve je u redu. Pokupih vojnike i ostale igračke i sredih sobu koliko sam mogao. Šteta samo što lutki Đuditi, Lizinoj omiljenoj lutki, nisam uspeo da prikačim glavu sa elegantnim šeširićem.

NAUČILA SAM DA LETIM

Mamice, draga mamice: jedva čekam da ti ispričam! Znaš, možda nećeš verovati, ali uspela sam. Zaista sam uspela! Naučila sam da letim.

Baš kao i ti svake noći kada mi dolaziš u san. Ovo se dešava već ceo život - to je naša mala tajna. Celoga života svake noći čekam da mi dođeš u san, kada svakodnevni problemi koje moj um pojačava počinju da me napadaju zajedno sa drugim stvarima iz sveta mašte, da postaju teški, nepodnošljivi, uznemirujući. Onda ja gledam na gore u nadi da ću videti tvoje umirujuće i nasmevano lice, a nada se svaki put ispuni. I evo kako dolaziš veoma laka, približavaš mi se, uzimaš me za ruku, miluješ me po kosi i tešiš me.

“Koji te problemi muče, devojčice moja?” A ja ti pričam o svojim nevoljama, o sumnjama, strahovima, problemima u školi, sa prijateljicama, sa momcima; o prvim ljubavnim razočaranjima. O užasnim priviđenjima i čudovištima iz snova. O događajima koji se čine veći od mene, a koji me pritiskaju, gnječe me poput mreže koja me zatvara. A ti uvek kažeš prave reči, imaš mudar savet, iz drugog ugla sagledavaš stvari. I to mi omogućava da nastavim mirno da sanjam sve do jutra, da se sledećeg dana suočim sa situacijom na najbolji mogući način.

“Kad i ti budeš naučila da letiš, sve će ti izgledati jednostavnije”, govorila bi mi ti svaki put. “Odozgo će ti svi problemi izgledati smešno. Videćeš svet i život u celini, iz drugačije perspektive, sve će imati svoj smisao i ulogu, i onda ćeš shvatiti. I sama ćeš shvatiti da nije trebalo da se plašiš, sama ćeš shvatiti kako da se sa svime suočiš. Pronaći ćeš u sebi, u svojoj duši, sve odgovore koje tražiš.” To sam od tebe čula mnogo puta, možda svake noći pre nego što si me ostavila; ali sam tek danas shvatila da to nikada nisam razumela. Večeras, kad je trebalo da dođeš, a nisi došla. Kada je trebalo da se umešaš, jer se zlo u mom snu povećavalo, a ti to nisi učinila. Očekivala sam te više nego ikad, ali uzalud. Nadala sam se tvom dolasku više nego što je uopšte moguće da se čovek nečemu nada. Samo što se nisam bila probudila, poražena, uzrujana do te mere da bih više volela da me neko naglo probudi. Odjednom sam zatvorila oči da ne vidim tu teskobu koja me je okruživala i letimično sam spazila nešto unutar sebe. Koncentrisala sam se i, neočekivano i bez ikakvog truda, uspela sam da vidim svoju dušu, svoj duh. Skoro da nisam ni primetila da sam sve lakša i da sam se lagano podizala. Povremeno bacivši pogled nadole rizikovala sam da padnem, ali bih ponovo zatvarala oči i gledala u svoju dušu. Nisam želela da padnem i tako sam otkrila da je dovoljna i sama volja kako bih

letela. Videla sam kako se sve smanjuje, kako problemi postaju banalni, kako se sve vraća na svoje mesto i odjednom sam razumela. Sve je kako si ti govorila, mamice. Žao mi je što nisi došla večeras, želela sam da ti saopštim ovu lepu vest. Sačekaću te još malo. Ali sada tvoj dolazak više nije neophodan. Sutra ću znati šta treba da radim. Svake noći ću umeti da poletim. A sve to zahvaljujući tebi, mamice, što večeras nisi došla; što si me naučila da letim. Hvala, jer sam se uz tvoju pomoć večeras rodila po drugi put.

Od tada više nisam sanjala svoju mamu.

DRAGO MI JE: JA SAM KOMESAR ZGAMON

Kakav mi je ovo život? I ko me je na to naterao? Posao, posao i samo posao.

Pa ipak si ga sam izabrao, mogao bi mi reći. Prijavio si se i prošao na konkursu; morao si da učiš, i to ne malo; posle nekoliko godina studiranja, mesecima si nadmašivao konkurenciju od nekoliko stotina drugih ambicioznih komesara.

Da, to je tačno. I iako je ovaj posao zahtevan, srećan sam što ga obavljam. Zašto? Zato što zasigurno znam da sam na strani onih dobrih, na strani dobra i pravde. I teško meni ako prestanem tako da mislim. Posedujem pomalo isti onaj duh koji imaju skoro svi superjunaci iz stripova, samo što oni imaju moći, a ja sam, poput kolega koje rade sa mnom, jedan sasvim običan čovek. Organizujemo se, delimo se po smenama, patroliramo ulicama, interвениšemo gde nas zovu u pomoć. Sve u svemu, radimo ono što možemo. Ponekad čak i neke birokratske stvari, koje smo možda mogli i da izbegnemo, ali takva su pravila.

Uveče se obično kući vraćam posle večere. Jedem u nekoj kafani tu u kraju, ali nikad u istoj. Volim da ćaskam, da čujem šta ljudi imaju da kažu, da čujem njihove priče, avanture i nezgode. Sve to da bih ih bolje razumeo. A i zbog toga što ispričaju neke stvari koje će mi kasnije možda biti od koristi. Ko je šta uradio i zbog čega. To je način da se uvek ostane na pravom putu, da se dobiju nove ideje i da se nastavi sa svakodnevnim razmišljanjima. Na kraju krajeva, mi radimo i živimo zbog njih. Ponekad - uvek u civilu, nikad u uniformi - to rade i moji saradnici, da bi prikupili informacije. Iako nas sad već svi poznaju, nisu baš svi srećni zbog našeg prisustva.

Mogu da živim ovakvim životom jer nemam porodicu - moja porodica je kancelarija, deo grada u kom radim. Živim sam, iako se ne može reći da sam samac ili usamljen. Imam devojkicu, ako se to tako može reći u našim godinama. Ona je skoro poput mene, možda čak i gora od mene. Ja kad hoću da se malo našalim s njom, kažem joj da je oličenje pravde, da živi za pravdu i da ponekad posao nosi kući. Sastajemo se i posećujemo za vreme

praznika, subotom i nedeljom ako nisam u smeni, a ponekad se čujemo uveče. Je l' ovo čitav moj život? Da, ali nemojte misliti da je to malo.

A koji su moji hobiji, kako bih proveo ono malo slobodnog vremena što mi ostane? Nepotrebno je reći, ne bi poverovao: krimi romani i filmovi. Radije krimi filmovi. U suprotnom, romani. U kućnoj biblioteci imam čitavu jednu kolekciju. Svi su krimići. Tu je celokupan opus Agate Kristi, sve o Šerloku Holmsu i Montalbanu, na primer; a povremeno ubacim nekog novog istraživača - sve knjige o njemu volim prvo da kupim, a potom da ih čitam.

O ovim stvarima sam razgovarao sa jednim prijateljem, novinarom, dok mi je te večeri slučajno pravio društvo u kafani, a koji, poput mene, stalno radi. Više sam ja pričao od njega. Štaviše, možda mi je postavio jedva neko pitanje, još uvek je radio u tom trenutku, i ne bih se iznenadio ako bih kasnije saznao da je pripremao intervju sa mnom koji će izaći u nekim novinama. Ukratko, i njemu je bilo dosta posla, čak i više nego meni, i možda je bio u potrazi za nekim detaljima o najnovijim vestima koje bi mu otkrio pouzdan izvor. Ali, meni ništa nije moglo da promakne, barem tako mislim. Ja sam tamo bio samo zbog večere i iskoristio sam njegovo društvo da bih se malo opustio.

O istim sam stvarima nastavio da razmišljam u sebi, bez ičijih pitanja i mojih odgovora, dok sam se vraćao u stan koji se nalazio blizu, koračajući kroz pustu i polumračnu, ali mirnu ulicu; dok sam se peo stepenicama sve do drugog sprata na kom sam stanovao; dok sam otključavao vrata pitajući se da li da odmah idem na spavanje ili da ostanem budan sve dok me san ne obuzme sasvim. Ali, čim sam ušao, nisam mogao da odolim da ne sednem na kauč u dnevnoj sobi, uzmem daljinski i uključim TV, prebacivši na kanal koji uglavnom pušta krimi filmove. Reklame; posle njih početak drugog dela filma. Prekasno da bih se uključio u priču koja je već počela; predugo da čekam sledeći deo, s obzirom na to koliko sam bio umoran.

Pa ipak, u tom kratkom trenutku, osećao sam neku čudnu nelagodnost, neko skriveno osećanje koje nisam mogao da definišem. Bilo je nečeg u mojoj kući što se nije uklapalo, što nije bilo kako treba. Pogledah naokolo, pored sebe, iza sebe, bacih pogled na police s knjigama. I shvatih. Montalbano se, neobjašnjivo, spustio sa svoje police na mesto Agate Kristi. Kakva uvreda, zar kraljica detektivki da bude gurnuta na poslednju policu?

Ma ne, dobro sam pogledao i gore na vrhu kućne biblioteke, na najvišoj polici, Agate Kristi nije bilo. Stajale su tu neke druge, čudne knjige, nisu bile prave, već od kartona, koje se koriste u prodavnicama nameštaja kako bi se njima pokazalo kako bi izgledala popunjena kućna biblioteka.

Popeh se na stolicu i uzeh jednu od njih kako bih potvrdio svoju pretpostavku. Baš kao što sam i mislio. I iste sekunde shvatih da sam napravio strašnu grešku. Već je bilo jasno da me je neko pokrao, a ja sam tu sobu, koja je postala mesto zločina, kontaminirao svojim otiscima prstiju.

Razmišljao sam šta da radim. Da pozovem odmah nekog u centrali? Ili da napravim neku fotografiju? Trebalo bi da pozovem forenzičare, pomislih.

U međuvremenu sam, skoro nesvesno, navukao rukavice kako bih izbegao dalja kontaminiranja.

Ali ne, na kraju krajeva, to i nije tako ozbiljno, samo me se lično tiče, pomislih.

Odlučih da odem na spavanje i da ću o tome razmisliti i uraditi sve što treba sledećeg jutra. Dok sam izlazio iz dnevne sobe, pobrinuo sam se da zaključam vrata, da izbegnem rizik da ih rasejano ili slučajno otvorim.

Loše sam spavao te noći zbog svega što se dogodilo prethodne večeri, u glavi mi se vrzmalo hiljadu misli. Da li mi je neko terao inat? Ili su hteli da me napadnu zbog posla kojim sam se bavio? Možda je to bio neko ko me drži na oku i kontroliše me, ili možda neko ko me poznaje. Koliko zla ima u svetu i koliko je ono duboko ukorenjeno i prisutno u društvu.

Naravno, pomislih, kad bi svi ljudi bili dobri i kad niko ne bi činio zlo, život bi bio potpuno drugačiji. Ali, da li bi bio i lepši? Ko zna. Ja ne bih znao. O čemu bi onda pisali moji omiljeni pisci? Štaviše, i sam bih bio primoran da promenim zanimanje...

SAN LETNJE NOĆI

Te noći smo se sreli u mom krevetu, posle dugog i veoma toplog dana, u kom sam imao puno obaveza. Uzeh je za ruke. Gledale su u mene njene lepe i dobre oči, pune razumevanja, oči poput Bogorodičinih. Posmatrao sam s divljenjem njen slatki osmeh, zbog kog bih se uvek osećao blaženo spokojnim.

“I? Kako ti ide, dragi moj?”, upitala me je.

“Stisnem zube, izdržim i idem dalje. Nisam od onih koji se predaju, znaš to dobro.”

“Sad i sam shvataš koliko je teško biti pored bolesne žene. Koliko je teško živeti za nju, samo da bi joj ulio snagu i hrabrost; trpeti neprestano; ići napred svakodnevno. Završi se tako što njena bolest na neki način pređe i na tebe.”

“Ali ja bih za tebe to svakako uradio. Bio sam tako zaljubljen! Sećaš li se?”

“Da. I činilo se da ne želiš da se obazireš na ono što mi se dešava.”

“Možda malo. Onda kad smo se vraćali iz šetnje i kad si vukla malo nogu. Onda kad si pisala na papiru i u jednom trenutku je rukopis počeo da se spušta nadole i da liči na rukopis deteta koje je tek krenulo u školu. Kad samo što si uzela dozvolu, a trebalo je da je obnavljaš na svake dve, umesto na svakih deset godina. I tvoj diplomski rad, koji je već trebalo da bude tako blizu, a sve više je ličio na san, daleko priviđenje.”

“Primećivao si sve to, a pravio si se da ne vidiš. Koga si pokušavao da zavaraš?”

“Ali, ja sam svejedno mislio da si ti predivna. I mislio sam da je lepo i pravično da činim sve što mogu da bi se osećala normalno. Iako si se na kraju odjednom predomišljala, počinjala da zaboravljaš ono što si mi govorila. To me je pomalo plašilo. Možda si dopuštala da drugi utiču na tebe, ili je to bila nus pojava nekog leka. Tek sam kasnije, kroz iskustvo, otkrio koliko neki lekovi mogu jako da utiču na ljudski um i ponašanje.”

“A logističke poteškoće sa kojima si morao da se suočiš? Ti si tada već radio, a živeli smo prilično daleko. Nisi mogao da uvek budeš uz mene. Nisi bio poput moje majke, koja je bila domaćica!”

“Da. Ali, siguran sam da bi nam ljubav pomogla da prebrodimo svaku poteškoću. Toliko je jaka snaga ljubavi!”

“Je l’ bi uspeo i da se izboriš s tim što se moja porodica protivila nama? Jer, ja bih svega mogla da se odreknem, ali ne i svoje mame!”

“Da. Što se toga tiče, nisam imao podršku ni nekih svojih najbližih prijatelja ni porodice. “Ali, zar ne vidiš da je bolesna?”, govorili bi mi. Međutim, ja sam želeo i mogao da nastavim da ti pružam i da od tebe uzimam toliku sreću, koja prevazilazi normalnost. Možda to ne bih uspeo da radim zauvek, ali neko vreme da. Možda uz mene ne bi živela ni dvadeset godina, već neku godinu manje, ali možda bi vredelo. Bio bi to srećniji život za oboje.”

“Bez radosti koju bi nam deca donela? Sada imaš dvoje predivne dece, a tada ih nisi imao, a sa mnom ne bi ni mogao da ih imaš, to si dobro znao. Šta bi ti ostalo u trenutku mog odlaska? Samo neutešna bol, očaj i samoća. Seti se kako si patio na samu vest o mojoj smrti. Ne bi ti ništa ostalo. Prazan i besmislen život, u trenutku kad bi već bilo teško da započneš drugi.”

“... ili bih možda krenuo s tobom, da ti pravim društvo. Ko zna, niko ne može da pretpostavi kako bi se završilo.”

“Poslušaj me, ljubavi: možda smo doneli mudru odluku moji roditelji i ja, iako će ti sumnja zauvek ostati. Ali ti sada prestani već jednom da o tome razmišljaš i koncentriši se na sadašnjost i budućnost. Sutra treba da ideš sa svojom ženom Đemom u bolnicu, da ona odradi sve one analize, i moraš da budeš na visini zadatka. Na taj način ćeš mi pokazati da bi zaista, kako tvrdiš, bio u stanju da mi pružiš svu tu ljubav, vreme i pažnju koja mi je bila potrebna. Kao što vidiš, naša odluka nije promenila tvoju sudbinu. Još uvek imaš veliku šansu da pokažeš svoju ljubav i svoju vrednost. I stoga - baci se na posao.”

Ponovo sam je pogledao osmehujući se; potom sam zatvorio oči i srećno zaspao u njenom zagrljaju.

You've Just Finished your Free Sample

Enjoyed the preview?

Buy: <http://www.ebooks2go.com>